

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Του Αστυνόμου Α' Αθανασίου Κοκκαλάκη

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας 20ετίας παρατηρείται σημαντική αύξηση στον αριθμό, τη σοβαρότητα και την ένταση των φυσικών, τεχνολογικών αλλά και ανθρωπογενών καταστροφών, με αποτέλεσμα την απώλεια μεγάλου αριθμού ζώων, περιουσιών, υποδομών συμπεριλαμβανομένης και της πολιτιστικής κληρονομιάς, σοβαρή βλάβη της οικονομικής και κοινωνικής υποδομής και ζημία/υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να αυξηθούν σημαντικά οι ανάγκες για αλληλοβοήθεια και υποστήριξη μεταξύ των χωρών και, παράλληλα, να δρομολογηθούν μόνιμες λύσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Έχει ειπωθεί από πολλούς ότι στα επόμενα χρόνια καμία χώρα στον κόσμο δεν θα είναι έτοιμη και ικανή από μόνη της να αντιμετωπίσει τις μεγάλες καταστροφές που θα προέλθουν από τη φύση, την τεχνολογία ή, ακόμα και, από σκόπιμη ανθρώπινη δράση. Δυστυχώς, η άποψη αυτή φαίνεται να επιβεβαιώνεται καθημερινά στην πράξη. Είναι μεγάλες οι καταστροφές που ταλανίζουν διάφορα σημεία του πλανήτη, είναι ασύλληπτες οι ζημιές που προκαλούνται και δυσθεώρητοι οι πόροι που χρησιμοποιούνται τόσο για την άμεση βοήθεια των πληγέντων, όσο και για τη μέσο - μακροπρόθεσμη αποκατάσταση της κανονικότητας

του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος. Και ακόμα δεν έχει φανεί για τα καλά η παρέμβαση του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον. Δεν έχουν γίνει ορατά αισθητές οι κλιματικές αλλαγές. Χώρια που η τεχνολογική ανάπτυξη μαζί με όλα αυτά τα σαφέστατα και πανθομολογούμενα καλά της φέρνει, δυστυχώς, και ισοδύναμους μεγάλους κινδύνους.

Σεισμοί, πλημμύρες, έντονα καιρικά φαινόμενα, δασικές ή άλλες πυρκαγιές, καταρρεύσεις τεχνικών έργων, βιομηχανικά και τεχνολογικά ατυχήματα μικρής ή μεγάλης έκτασης κλπ. αποτελούν πλέον σχεδόν βέβαιο κίνδυνο, με τακτική περιοδικότητα, άλλοτε με χαμηλή και άλλοτε με υψηλή επικινδυνότητα. Από την άλλη, οι υποψίες χρήσης από πρόσωπα ή οργανωμένες ομάδες επικίνδυνων παραγόντων και ουσιών ως όπλα μαζικής καταστροφής αναδεικνύουν νέους δυναμικούς κινδύνους με υψηλή επικινδυνότητα που απειλούν ευθέως τις κοινωνίες των ανθρώπων, καθώς και την ανθρωπότητα στο σύνολό της.

Ποια ήταν η αντίδραση σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε αυτά τα προβλήματα και τους επιπλέον προβληματισμούς που εγείρουν; Τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνεργασία με τα Ευρωπαϊκά Όργανα, να συμφωνήσουν στη δημιουργία ενός μηχανισμού για την άμεση ανταπόκριση και υποστήριξη των εθνικών δράσεων κά-

θε πληγέντος κράτους μέλους, σε ότι αφορά τον περιορισμό και την αρχική αποκατάσταση των απωλειών και συνεπειών. Για το σκοπό αυτό, συστήθηκαν όργανα πολιτικής προστασίας για το συντονισμό αυτής της ευρωπαϊκής βοήθειας, αναπτύχθηκαν συστήματα έγκαιρης ειδοποίησης και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών - μελών και των Ευρωπαϊκών Οργάνων, καταγράφηκαν ειδικοί εμπειρογνώμονες σε θέματα διαχείρισης καταστροφών, δημιουργούνται αυτόνομοι, ευκίνητοι και ανεξάρτητοι πόροι από όλη την ευρωπαϊκή δεξαμενή με σκοπό να μπορούν να κινηθούν, ως Μονάδες Πολιτικής Προστασίας, με ταχύτητα σε οποιοδήποτε σημείο εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε ότι αφορά το τελευταίο, τουλάχιστον σε επίπεδο στρατηγικών προδοκιών. Κι αυτό διότι σε ένα μείζον καταστροφικό γεγονός, η εξ ορισμού κατάσταση χάους που εξελίσσεται ραγδαία μάλλον υπερβαίνει ακόμα τις καλές προθέσεις και τις υψηλές επιχειρησιακές απαιτήσεις. Ωστόσο, γίνονται αρκετά βήματα και αναμένονται ακόμα περισσότερα. Ας τα πάρουμε με τη σειρά.

Τι είναι αυτός ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας; Ποιοι μετέχουν; Πόσο έμπειρος είναι; Που μπορεί να χρησιμοποιήσει και ποια μπορεί να είναι η σημερινή προστιθέμενη αξία του; Υπάρχουν κράτη - μέλη που ζήτησαν τη βοήθειά του; Με ποιο νομικό καθεστώς ομάδες πολιτικής προστασίας μεταβαίνουν σε μια άλλη χώρα και επεμβαίνουν ακόμα και στη διαχείριση κύριων έργων προστασίας, που υπάγονται στη φυσική και απόλυτη αρμοδιότητα των εσωτερικών φορέων πολιτικής προστασίας; Ποιοι είναι υπεύθυνοι για τις κακές, τυχαίες, ατυχείς ή υπερβολικές πράξεις ή παραλείψεις τους και ποιος αποζημιώνει τα θύματα των πράξεων ή παραλείψεών τους;

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας θεσπίστηκε το έτος 2001 με αφορμή σημαντικές καταστροφές που έπληξαν και την ευρωπαϊκή ήπειρο. Σκοπός της σύστασής του είναι, σύμφωνα με την σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία (792/01 απόφαση του Συμβουλίου), η διευκόλυνση και βελτίωση της ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών - μελών, όταν υφίσταται ή απει-

λείται μείζονα κατάσταση έκτακτης ανάγκης οποιασδήποτε αιτίας (φυσική καταστροφή, τεχνολογικό ατύχημα, τρομοκρατική ενέργεια, καθώς και αιτιολογικό και περιβαλλοντικό ατύχημα, περιλαμβανομένης και της ακούσιας θαλάσσιας ρύπανσης), που ενδέχεται να απαιτεί επείγουσα αντίδραση. Η βοήθεια αυτή αφορά καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που καλύπτουν την ειρηνικό περίοδο και οποιαδήποτε όχι στρατιωτικές συρράξεις, όπου εκεί η οποιαδήποτε βοήθεια καλύπτεται από άλλους θεσμικούς κανόνες και αντίστοιχους επιχειρησιακούς πόρους. Για αυτό το λόγο ονομάστηκε Κοινωνικός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας. Ωστόσο, για ανθρωπιστικούς λόγους, αλλά και για λόγους εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε., αποφασίστηκε ο Μηχανισμός να μπορεί να καλύπτει και την παροχή βοήθειας και σε τρίτες χώρες που πλήττονται σε περιόδους ειρήνης.

Αιτιολογική βάση της δημιουργίας του είναι ότι, σε περίπτωση που μια μείζονα κατάσταση έκτακτης ανάγκης υπερβαίνει τις ικανότητες επέμβασης του πληγέντος κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος θα πρέπει να μπορεί να ζητήσει από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό να συμπληρώσει τους πόρους πολιτικής προστασίας που διαθέτει το ίδιο. Το πλαίσιο της διάθεσης των ευρωπαϊκών πόρων θα πρέπει να στηρίζεται σε κάποιες προσυμφωνημένες αρχές που δεν διαταράσσουν το status quo του αιτούντος κράτους - μέλους, αλλά απλώς έρχονται να καλύψουν κενά και ελλείψεις που υπάρχουν. Οι κοινές, για όλα τα κράτη - μέλη, αρχές αυτές είναι: α) η αρχή της εθνικής αρμοδιότητας, β) η αρχή της επικουρικότητας και γ) η αρχή της συμπληρωματικότητας.

Ο Μηχανισμός από το 2001 δοκιμάστηκε πολλές φορές στην πράξη και ήταν αρκετές οι περιπτώσεις που ικανοποιήθηκαν αιτήματα κρατών - μελών της Ε.Ε., αλλά και τρίτων χωρών που υποστηρίχθηκαν από Ευρωπαϊκές Δυνάμεις Πολιτικής Προστασίας. Διακρι-

τές ήταν οι περιπτώσεις ενεργοποίησης στις πλημμύρες το 2002 στην Κεντρική Ευρώπη, του σεισμού το 2003 στο Ιράν, των καταστροφών από σεισμό και τσουνάμι το 2004 στη Ν/Α Ασία, του τυφώνα Κατρίνα το 2005 στις ΗΠΑ, το σεισμό στο Πακιστάν το 2005, την κρίση του Λιβάνου το 2006, τις πλημμύρες στη Βολιβία το 2007 καθώς επίσης και στις

γνωστές τελευταίες δασικές πυρκαγιές στην Ελλάδα, την Ιταλία και την Κύπρο, καθώς και σε άλλα νότια κράτη - μέλη της Ε.Ε.

Για την Ελλάδα, διακριτή ήταν η περίπτωση ενεργοποίησης του Μηχανισμού στις καταστροφικές δασικές πυρκαγιές που έπληξαν το 2007 αρκετές διοικητικές γεωγραφικές περιφέρειες της χώρας, που είχαν ως συνέπεια των θάνατο άνω των 64 ανθρώπων, την ολική ή μερική καταστροφή άνω των 2.000 κατοικιών, την καταστροφή περίπου 2.800.000 στεμμάτων δασικού και αγροτικού πλούτου, και που δημιούργησαν σημαντικές βραχυπρόθεσμες, αλλά και μακροπρόθεσμες, περιβαλλοντικές και οικολογικές συνέπειες και επιπτώσεις, με αποτέλεσμα να κηρυχθεί η χώρα σε «κατάσταση έκτακτης ανάγκης». Τέσσερις φορές, αιτήθηκε η χώρα μας τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού, κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο του 2007. Ειδικά στην τελευταία περίπτωση, η κινητοποίηση του Μηχανισμού ήταν η μεγαλύτερη που έχει συμβεί, παρά το γεγονός ότι οι χώρες που διαθέσαν δυνάμεις πολιτικής προστασίας αντιμετώπιζαν τα ίδια προβλήματα, έστω και σε μικρότερη έκταση και ένταση. Συνολικά διατέθηκαν από άλλες χώρες 13 αεροπλάνα και 12 ελικόπτερα πυρόσβεσης, καθώς και περισσότεροι από 300 ειδικούς, συμπεριλαμβανομένων των χειριστών αεροσκαφών, τους πυροσβέστες, διοικητικούς και άλλους.

Από την εκτίμηση της δράσης του Μηχανισμού, προέκυψε η ανάγκη αναθεώρησης του νομοθετικού του πλαισίου. Έτσι περί τα τέλη του έτους 2007 εκδόθηκε η 779/2007 απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ που τροποποίησε την αρχική απόφαση ίδρυσης του Μηχανισμού.

Η βοήθεια, στο πλαίσιο των νέων προβλέψεων, συνίσταται στη παροχή εξοπλισμού έρευνας και διάσωσης, ιατρικών υπηρεσιών προνοσοκομειακής και νοσοκομειακής φροντίδας και περίθαλψης με κινητό εξοπλισμό, προσωρινού καταλύματος, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, άντλησης υδάτων, εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού και εμπειρογνομόνων, συντονιστών, πυρόσβεσης με εναέριους και επίγειους πόρους, ανίχνευσης, έρευνας και διάσωσης από απειλές ΧΒΡΠ παραγόντων και ουσιών κ.λπ.

Η συμμετοχή με πόρους στον Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας έχει εθελοντικό χαρακτήρα και αυτή τη στιγμή μετέχουν όλα τα 27 στον αριθμό κράτη - μέλη της Ε.Ε., καθώς και οι τρεις χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ): Νορβηγία, Ισλανδία και Λιχτενστάιν.

Ο Μηχανισμός δεν θα μπορούσε να κινηθεί αποτελεσματικά αν δεν υπήρχαν και τα κατάλληλα όργανα σε ευρωπαϊκό επίπεδο να τον διαχειρισθούν και να τον ενεργοποιήσουν. Δεδομένου ότι τα θέματα προστασίας περιβάλλοντος και η πολιτική προστασία έχουν κατοχυρωθεί στον πρώτο πυλώνα της Ε.Ε., που αφορά οτιδήποτε σχετίζεται με την εύρυθμη οικονομική και κοινωνική λειτουργία της ΕΕ, ο Μηχανισμός έχει τεθεί κάτω από τον Επίτροπο Περιβάλλοντος της Ε.Ε. με διαχειριστικά αρμόδια τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εκτελεστικό φορέα το Α3 Τμήμα Πολιτικής Προστασίας.

Βασική συνιστώσα και κινητήριος μοχλός του Μηχανισμού αποτελεί το Κέντρο Παρακολούθησης και Επιτήρησης (MIC - Monitoring of Information Center), το οποίο λειτουργεί σε 24/7 βάση, μέσα στο

Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το MIC αποτελεί τη δεξαμενή των δυνάμεων πολιτικής προστασίας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του επικαιροποιεί τις πληροφορίες που παρέχουν τα συμμετέχοντα κράτη, σχετικά με τους επιχειρησιακούς πόρους (ανθρώπινο δυναμικό, υλικοτεχνικός εξοπλισμός, μεταφορικά μέσα, ιατρικά μέσα κ.λπ). Παράλληλα, τηρεί ένα ασφαλές αρχείο πληροφοριών σχετικά με τις δυνατότητες και τα αποθέματα των κρατών, ενώ, τέλος, είναι αρμόδιο για την σύνταξη και τήρηση εκθέσεων και αποτιμήσεων των επιχειρήσεων που γίνονται κατά τη διάρκεια των εκτάκτων αναγκών από τις εθελοντικές δυνάμεις πολιτικής προστασίας.

Κάθε χώρα που πλήττεται από κάποια μεγάλη καταστροφή, μπορεί να ζητήσει βοήθεια μέσω του MIC, το οποίο διαβιβάζει άμεσα το αίτημα στους τερματικούς σταθμούς MIC των 30 χωρών που συμμετέχουν στο δίκτυο επικοινωνίας και, στη συνέχεια, συντονίζει τη διαθέσιμη βοήθεια. Επιπλέον, το MIC, μπορεί να κινητοποιεί και να αποστέλλει μέσα σε λίγες ώρες ολιγομελείς ομάδες εμπειρογνομόνων, οι οποίοι εκτιμούν επιτόπου το πρόβλημα και συντονίζουν την παρασχεθείσα βοήθεια.

Κάθε κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται αίτημα παροχής βοήθειας, αποφασίζει πάραυτα κατά πόσο είναι σε θέση να την προσφέρει και ενημερώνει σχετικά το αιτούν κράτος - μέλος, είτε μέσω του ΚΠΠ είτε απευθείας, αναφέροντας την έκταση και τους όρους της βοήθειας που είναι σε θέση να προσφέρει. Εάν ένα κράτος - μέλος ενημερώσει το αιτούν κράτος μέλος απευθείας, ενημερώνει επίσης το ΚΠΠ, αναλόγως. Το ΚΠΠ τηρεί ενήμερα τα κράτη μέλη.

Η όλη διαδικασία υποστηρίζεται από ασφαλή τεχνολογική υποδομή, το λεγόμενο Κοινό Σύστημα Επικοινωνίας και Πληροφοριών Εκτάκτων Αναγκών (Common Emergency Communication and Information System) που εξασφαλίζει την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αντίστοιχων Εθνικών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας - Σημείων Επαφής των 30 συμμετεχουσών χωρών. Στην Ελλάδα, ο συγκεκριμένος τερματικός διάυλος επικοινωνίας έχει εγκατασταθεί στο Κέντρο Επιχειρήσεων της

Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ωστόσο, όλα αυτά θα ήταν κενά περιεχομένου και ίσως θεωρητικά μοντέλα ευρωπαϊκής συνεργασίας και αλληλοβοήθειας αν δεν είχαν προοριστεί οι αντίστοιχες ανάγκες για ομοιόμορφη και τυποποιημένη δράση. Αναλογισθείτε την περίπτωση διάθεσης βοήθειας σε μια χώρα που πλήττεται από μια καταστροφή και να μην υπάρχει η αντίστοιχη κατανόηση της επιχειρησιακής ορολογίας και των βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης ή ο διαθέσιμος ευρωπαϊκός εξοπλισμός να μην κουμπώνει με τον αντίστοιχο εξοπλισμό του κράτους υποδοχής. Η αποστολή των δυνάμεων δεν θα είχε καμία αξία ή τουλάχιστον δεν θα πρόσφερε τα αναμενόμενα σε σχέση με την όλη διαδικασία κινητοποίησης.

Για το λόγο αυτό, στο αναδιατυπωμένο θεσμικό πλαίσιο του Κοινοτικού Μηχανισμού προβλέπονται σε τακτική ετήσια βάση χρηματοδοτούμενα κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα, ασκήσεις ετοιμότητας, ανταλλαγές ειδικών, καθώς και η δημιουργία προτύπων (modules) προκειμένου να κωδικοποιηθεί - τυποποιηθεί κοινή γλώσσα σε εξοπλισμό και μονάδες, με σκοπό την απόκτηση κοινής αντίληψης, κουλτούρας και πρακτικών. Παράλληλα, μελετώνται οι διαδικασίες χρηματοδότησης για την προμήθεια εξοπλιστικών μέσων πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Κ-Μ της Ε.Ε.

Χαρακτηριστική περίπτωση ενεργοποίησης αυτών των δυνατοτήτων αποτελεί η έγκριση, ύστερα από την υποβολή σχετικής πρότασης, διενέργειας πανευρωπαϊκής άσκησης ετοιμότητας ευρείας κλίμακας με πραγματικές επιχειρήσεις στο νομό Έβρου, με την κωδική ονομασία EVROS 2010, η οποία χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Άσκηση αυτή, που θα πραγματοποιηθεί από 26-31 Μαΐου 2010, περιλαμβάνει σενάρια πλημμυρών,

εκκένωσης περιοχών και εγκαταστάσεων, διαρροή επικινδύνων ουσιών, διασώσεις εγκλωβισμένων από αέρος και με πλωτά μέσα. Θα δραστηριοποιηθούν όλοι οι αναγκαίοι εθνικοί επιχειρησιακοί σχηματισμοί, καθώς και τα προβλεπόμενα Όργανα Διαχείρισης Πολιτικής Προστασίας (λ.χ. Συντονιστικό Νομαρχιακό Όργανο, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας κ.λπ.) και, σύμφωνα με το σενάριο, θα ενεργοποιηθεί ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας. Στην άσκηση,

που σημειωτέον είναι πρωτοπόρα σε εθνικό επίπεδο, προβλέπεται να συμμετάσχουν παρατηρητές από 30 ευρωπαϊκές χώρες.

Μια άλλη σημαντική πρωτοβουλία του αναδιατυπωμένου θεσμικού πλαισίου αποτελεί η θέσπιση των Μονάδων Πολιτικής Προστασίας (των γνωστών modules). Οι μονάδες αυτές είναι αυτόνομες, αυτόνομες και ανεξάρτητες οργανώσεις ή κινητές επιχειρησιακές ομάδες των κρατών μελών με προκαθορισμένα καθήκοντα και ικανότητες που αποτελούνται από συνδυασμό ανθρώπων και υλικών πόρων. Μπορεί να είναι καθαρά από προσωπικό μια χώρα ή να είναι μικτές οργανώσεις δύο ή περισσότερων κρατών μελών που έχουν κοινή κατάρτιση, εξοπλισμό, μέσα και εκπαίδευση. Το συγκριτικό πλεονέκτημα αυτών των μονάδων είναι το ονομαστικοποιημένο προσωπικό και τα μέσα που τις αποτελούν, οι χαλαρές τελωνειακές ή άλλες διαδικασίες μετάβασης σε άλλη χώρα με ελάχιστες διατυπώσεις, καθώς και η αυτόνομη, αυτονομία και η προκαθορισμένη χρονικά επιχειρησιακή ετοιμότητα στην επιχειρησιακή δράση. Σύμφωνα με τους εμπνευστές αυτών των μονάδων, επιχειρησιακή βούληση είναι η διάθεσή τους εντός 12 ωρών από τη λήψη του αιτήματος.

Οι τομείς που θα πρέπει να καλυφθούν από τις Κοινοτικές Μονάδες Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο της αναδιατυπωμένης Απόφασης, είναι οι εξής: άντληση υδάτων, καθαρισμός νερού, έρευνα και διάσωση, (εναέρια) δασοπυρόσβεση, προωθημένο κινητό ιατρείο, κινητή χειρουργική μονάδα και κινητό νοσοκομείο, εναέριες διακομιδές, προσωρινό κατάλυμα, ανίχνευση, δειγματοληψία, έρευνα και διάσωση επί ΧΒΡΠ απειλών (συμπεριλαμβανομένου και των τρομοκρατικών ΧΒΡΠ απειλών).

Η Ελλάδα, τον Μάιο του 2008, μέσω της ΓΓΠΠ, δήλωσε στο MIC τις έξι (6) Μονάδες Πολιτικής Προστασίας που διαθέτει ως συνεισφορά στον Κοινοτικό Μηχανισμό, οι οποίες μπορούν να κινητοποιηθούν για την προσφορά βοήθειας εντός και εκτός της Ε.Ε. Οι Μονάδες αυτές καλύπτουν κυρίως θέματα έρευνας και διάσωσης σε μέτριας κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης καθώς και αεροπυρόσβεση με αεροπλάνα.

Ποια είναι η διαδικασία παροχής και λήψης διεθνούς βοήθειας σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών πολιτικής προστασίας;

Στη ΓΓΠΠ διαβιβάζονται μηνύματα για παροχή βοήθειας σε περι-

πτώσεις εκτάκτων αναγκών, είτε μέσω διεθνών Οργανισμών είτε με την ενεργοποίηση κρατικών συμφωνιών.

Στη συνέχεια ενημερώνονται το Υπουργείο Εξωτερικών και, ανάλογα με το αίτημα, οι φορείς που μπορούν να προσφέρουν βοήθεια. Αν υπάρχει η δυνατότητα αποστολής βοήθειας τότε ενημερώνεται η χώρα που τη ζητά ή ο Διεθνής Οργανισμός που αποστέλλει το αίτημα για τη διαθέσιμη βοήθεια.

Στην περίπτωση που η βοήθεια γίνεται αποδεκτή από τη χώρα που υποβάλλει το αίτημα διοργανώνεται η αποστολή της στον τόπο που έχει ορίσει η πληγείσα χώρα.

Η πληγείσα χώρα γενικά είναι υπεύθυνη για τη διοικητική μέριμνα των ξένων ομάδων επέμβασης και σωστικών συνεργειών και διατηρεί το δικαίωμα να σταματήσει τις εργασίες των ομάδων επέμβασης ανά πάσα στιγμή.

Συχνότερα διαβιβάζονται μηνύματα για παροχή βοήθειας μέσω του CECIS και MIC του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας και του αντίστοιχου κέντρου EADRCC του NATO.

Το αίτημα των κρατικών υπηρεσιών για συνδρομή άλλων Αρχών, Υπηρεσιών και Φορέων της ημεδαπής ή αλλοδαπής με σκοπό την αντιμετώπιση κάθε μορφής καταστροφών υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (Άρθρο 27 παρ.2 του Ν.3536/2007).

Με τη λήψη του μηνύματος η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας διαβιβάζει το μήνυμα σε Διεθνείς Οργανισμούς κυρίως μέσω του CECIS και MIC ζητώντας την ενεργοποίηση του Κοινοτικού Μηχανισμού ή στο αντίστοιχο κέντρο EADRCC του NATO.

Εκτιμώντας την περίπτωση μπορεί να ενεργοποιηθούν διμερείς συμφωνίες.

Στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας λαμβάνονται τα μηνύματα της προσφερόμενης βοήθειας. Ο φορέας που έχει ζητήσει τη βοήθεια είναι αρμόδιος στη συνέχεια για την αποδοχή ή μη της προσφερόμενης βοήθειας εκτιμώντας τις επικρατούσες συνθήκες.

Στην περίπτωση που η βοήθεια γίνεται αποδεκτή ενημερώνεται το αρμόδιο κέντρο και ενημερώνεται η χώρα που προσφέρει τη βοήθεια και διοργανώνεται η αποστολή της στον τόπο που έχει ορίσει ο αρμόδιος φορέας.

Όπως και στην περίπτωση της λήψης βοήθειας, η χώρα γενικά είναι υπεύθυνη για τη διοικητική μέριμνα των ξένων ομάδων επέμβασης και σωστικών συνεργειών και διατηρεί το δικαίωμα να σταματήσει τις εργασίες των ομάδων επέμβασης ανά πάσα στιγμή.

Κάθε πράξη ή παράλειψη αυτών των Μονάδων που έχει ως αποτέλεσμα την έγερση αξιώσεων αποζημίωσης βαρύνει το κράτος μέλος που αποδέχθηκε τη βοήθεια και, τα μέλη των μονάδων πολιτικής προστασίας, λογίζονται σαν να ενεργούν ως προστιθέμενοι υπάλληλοι του κράτους υποδοχής.

Ο Κοινοτικός Μηχανισμός, παρά το γεγονός ότι είναι σχετικά νεοπαγής, έχει αποδείξει αρκετές φορές τη χρησιμότητα και την προστιθέμενη αξία του. Η Ελλάδα άλλωστε έχει την μεγαλύτερη εμπειρία της χρησιμότητάς του από τις άλλες συμμετέχουσες χώρες. Οι απειλές που πηγάζουν από τις κλιματικές αλλαγές, την τεχνολογική ανάπτυξη και, δυστυχώς, από τον άνθρωπο είναι υπαρκτές και δυναμικές και μας αφορούν όλους.

Σήμερα, σε αυτό το παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον απειλών που παράγει υψηλούς δείκτες ανασφάλειας, κανείς δεν πρέπει να νιώθει μόνος. Και κανείς δεν πρέπει να ενεργεί σαν να είναι μόνος. Η αλληλεγγύη και η αλληλοϋποστήριξη είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την απρόσκοπτη και ειρηνική διαβίωση των πολιτών, όπου και αν βρίσκονται, όποιοι και αν είναι. Αυτό επιδιώκει ο Κοινοτικός Μηχανισμός.]